

като младост, а земята престлана сякаш със загорски губери
лжха на роса и свежест . . .

— Хайде баба, — продума баба Краса, надигайки се.
Ела с мене до таркашенското бърдо. Днес там цвятят най-
лековити билки. Да набера, че зима иде . . . а зиме неверна
болест вжрлува.

И тржгнаха старата и новата знахарка билки да берат
на първи русалийски ден.

IV.

ГУГА САМОДИВА

Тжтенят на тжпана се носи от кжм игрището и разгла-
ся из село, че тази вечер русалийски дни се при-жршват. И
кани мало и голямо, младо и старо, на хоро да дойдат — хо-
ро да му друснат. Че който на хоро в последен ден на руса-
ля не се улови и замашни сили изпита — цело лето като за-
маян ще ходи и чамав до есен ще бжде. И колкото по-низко
се смича слжнце зад тополите край стубеля, толкова по-силно
тжтче тжпана — и глухите баби да чуят. Бие тжпана — та то-
полите се люлеят; кжрши се хорото — та земята се клатушка.
А Балкана, стар свидетел на хора и на оброци; вжзправил
чело в небеса, гледа слжнцето като залезва, в минали дни
се унася и забравена приказка си припомня — приказка за
Гуга Самодива . . .

. . . Един бил Дилян овчаря, край горни притоци на Етжр.
Повей ли лекокрил беломорец и затаят зимни снегове — Ди-
лян стадо на Балкана откарва, че чак до кжсна есен ще ча-
ка. С гурбетчиите, по равно Влашко отишле, в село ще се
завжрне и рудо стадо докарва. Завжрне ли в кжщи, а
ума му, кой знае кжде се лута в забрава. Няма и той като
своите акрани на седянка да се застои; либе от сжрдле да
се обикне. А сè около овцете; сè нещо се щура из двора; на
моми поглед не спира. Мржкне ли сè и ноц в сжрни скути
село привие — той ще се прибере край огнището. Душа и
свят му е: да гледа главните кога догарят; да слуша през
куминя извила се виелица над село; с никого дума не сменя.

Кой в кжщи не го раздумвал!

И майка му, донесла джрва от држвника, ще се спре,
ще го погледне и от засжхнали устни дума отроня: — стнга,
чедо! стадо ли не ти харесва или мома по сжрдце не ти до-
пада? . . . Какво? . . .

А той издигне очи, погледне и — и пак сбутва главни-
те, огжня да не загасва.